

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5P/8/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614204428
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Monika Dubjel
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7614204428.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mgr. Monika DUBJEL v právnej veci mal. detí: T. F.. XX.XX.XXXX, C. F.. XX.XX.XXXX, A. F.. XX.XX.XXXX, S.T. F.. XX.XX.XXXX, S. F.. XX.XX.XXXX, R. F.. XX.XX.XXXX U., zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica, Hlavná 1, deti rodičov: matky U. U., F.. XX.XX.XXXX, T. Č. S., Q., U. XXXX/XX a otca S. U., F.. XX.XX.XXXX, T. H. XXX, na návrh matky o úpravu práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd zveruje mal. deti - R. F.. XX.XX.XXXX, S. F.. XX.XX.XXXX, S. F.. XX.XX.XXXX, A. F.. XX.XX.XXXX, C. F.. XX.XX.XXXX I. T. F.. XX.XX.XXXX U.Á. do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach a otec sa zaväzuje prispievať na výživu mal. detí, a to na každé z nich mesačne výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľoleté, nezaopatrené dieťa, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je otec p o v i n n ý uhrádzať k rukám matky, vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred.

Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu spišská Nová Ves č.k. 9P/72/2012 - 91 zo dňa 09.07.2012.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka mal. detí podala na tunajší súd návrh, v ktorom žiadala, aby súd zveril mal. deti R., S., S. I. A. do jej osobnej starostlivosti s tým, že nežiada určiť výživného zo strany otca z dôvodu, že u neho ostali ďalšie tri ich spoločné deti. V priebehu konania rozšírila svoj návrh a žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti aj mal. deti T. I. C..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, jej druha, otca maloletých detí, výsluchom kolízneho opatrovníka maloletých detí, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, na základe čoho zistil tento skutkový stav.

Z rodných listov mal. detí mal súd preukázané, že ich rodičmi sú matka a otec uvedení v tomto konaní.

Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/72/2012 mal súd preukázané, že rozsudkom sp.zn. 9P/72/2012 - 91 zo dňa 09.07.2012 bola zrušená ústavná starostlivosť nariadená nad mal. R. F.. XX.XX.XXXX, E.. S. F.. XX.XX.XXXX, E.. S. F.. XX.XX.XXXX, E.. A. F.. XX.XX.XXXX, E.. H. F.. XX.XX.XXXX, E.. C. F.. XX.XX.XXXX I. E.. T. F.. XX.XX.XXXX U., všetci bytom Detský domov Veľké Kapušany, na výkon ktorej boli maloleté deti umiestnené do Detského domova Veľké Kapušany. Súd zveril mal. R., E.. S., E.. S.,

E.. A., E.. H., E.. C. I. E.. T. U. do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu mal. detí a to na každé z nich mesačne sumou min. zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová ves, pracovisko Gelnica vyplýva, že otec maloletých detí - S.T. U. nie je a ani v predchádzajúcom období nikdy nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na uvedenom pracovisku ÚPSVaR, taktiež nie je riešený dávkou v hmotnej núdzi a doposiaľ ani o pomoc v hmotnej núdzi nepožiadal. S. U. poberá od 01.11.2012 peňažný príspevok na opatrovanie, od 01.03.2014 v sume 159,37 €.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Spišská Nová Ves vyplýva, že S. U. sa v súčasnosti v registri poistencov ako zamestnanec, ako SZČO, ako poberateľ nemocenských dávok, ako poberateľ dávok v nezamestnanosti, ako poberateľ dôchodkových dávok nenachádza.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica vo svojej správe zo dňa 08.04.2014 uvádza že, maloleté deti U. sa po zrušení ústavnej starostlivosti, ktorá sa realizovala v Detskom domove vo Veľkých Kapušanoch vrátili domov k otcovi. S otcom žili v Prakovciach v 2,5 izbovom byte. Podmienky bývania neboli uspokojivé, rodina má k dispozícii 2 izby, jedna izba slúži ako spálňa a obývací izba zároveň. Domácnosť udržiava hlavne družka otca detí a pomáhajú jej aj staršie dievčatá. Deti si plnia povinnú školskú dochádzku, v škole vznikajú problémy tým, že nemajú zabezpečené potrebné pomôcky. Otec má problémy zabezpečiť tieto pomôcky z finančného hľadiska, nakoľko si matka neplní vyživovaciu povinnosť. Dňa 26.03.2014 sa na tunajší úrad dostavili rodičia maloletých detí a uviedli, že sa dohodli na tom, že si maloleté deti rozdelia a budú sa spoločne o ne starať. Otec si uvedomuje, že starostlivosť o všetky deti nezvláda. Mladšie deti pôjdu s mamou do Českej republiky a staršie ostanú u otca. Druh matky C. E. uviedol, že súhlasí s tým, aby boli deti u nich. S matkou maloletých detí majú spoločného syna P. E., nar. 30.09.2009.

Městský úřad Tábor vo svojej správe zo dňa 16.04.2014 uviedol:

- k povesti matky - z úradnej činnosti nemajú žiadne negatívne poznatky o matke, jej vystupovanie je vždy slušné,

- k osobným, majetkovým a rodinným pomerom - matka v tom čase užívala byt v panelovom dome o veľkosti 1+1 o výmere 37 m², ktorý bol prenajatý od súkromnej osoby. Potom, čo matka priviezla do Českej republiky svoje ďalšie tri deti - A.R., R., S. jej už nebola nájomná zmluva uzavretá do 01.07.2014 predĺžená, keďže majiteľka nesúhlasila, aby v byte bývalo viac osôb. Na nájomnom nie sú dlhy, matka so svojim druhom sa vysporiadali aj s nedoplatkami spojenými s užívaním bytu. Matka má podanú žiadosť o pridelenie sociálneho bytu.

Druh matky C.I. E. sa vyjadril, že nemá námietky k tomu, aby deti jeho partnerky bývali s nimi.

Matka je dobrá gazdiná, užívaný byt je udržiavaný na vysokej hygienickej úrovni, matka si je vedomá všetkých potrieb a povinností súvisiacich so zabezpečením detí.

Matka a ani jej druh nevlastnia žiadny majetok. Matka je evidovaná na Úrade práce Tábor od 01.10.2012, pán E. od 24.05.2013. Rodina poberá dávky v hmotnej núdzi (04/2014 vo výške 15.260,- Kč). Od 1/2014 rodina poberá tiež od tohto úradu doplatok na bývanie v priemernej výške 4.000,- Kč.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Spišská Nová ves, pracovisko Gelnica zo dňa 10.07.2014 vyplýva, že od predchádzajúceho prešetrenia došlo k zlepšeniu podmienok v byte zakúpením zariadenia a zlepšenou hygienou domácnosti. Od 26.03.2014, kedy sa rodičia dohodli, že si deti rozdelia, žijú súrodenci oddelene. Súrodenci komunikujú spolu telefonicky a prostredníctvom internetu. Sestra im rozpráva, že u maky je dobre a páči sa im tam. K mame chce ísť aj C. I. S.. Najstaršia sestra T. je tehotná. H.Í. chce ostať u otca.

Zo záznamu Městského úřadu Tábor zo dňa 04.07.2014 vyplýva, že uvedeného dňa bolo vykonané neohlásené sociálne šetrenie v domácnosti matky. Matka tu býva so svojim druhom, ich spoločným synom P. a svojimi maloletými deťmi R., S., A.. Majú prenajatý byt o veľkosti 4+1. Byt majú prenajatý na dobu určitú s možnosťou predĺženia. Rodina poberá dávky pomoci v hmotnej núdzi a to príspevok na živobytie vo výške 17.000,- Kč, dávky sociálnej štátnej podpory, príspevok na bývanie vo výške 7.000,- Kč. Druh matky je evidovaný na úrade práce. Deti R., S., A. navštevujú základnú školu v Táboře. V dobe šetrenia bolo v byte čisto a upratané, hygienická úroveň bytu bola na veľmi dobrej úrovni.

Na pojednávaní konanom dňa 14.07.2014 matka maloletých detí uviedla, že si vzala k sebe koncom marca do Čiech deti A., S., R.. Teraz si chce vziať S. I. C.. Otec je s tým uzrozmeneý a súhlasí s tým. Návrh podala z dôvodu, že deťom hrozilo, že pôjdu do detského domova. Výživné na mal. deti od otca nežiada, má vedomosť, že otec detí má so svojou družkou ďalšie tri maloleté deti.

Druh matky, C. E. sa na pojednávaní vyjadril, že súhlasí, aby súd maloleté deti zveril ich matke a že je ochotný sa o ne starať. Vzťah s deťmi má dobrý.

Matka dňa 14.07.2014 sa osobne dostavila na súd a rozšírila svoj návrh aj o zverenie maloletej T.. T. uviedla, že chce odísť s matkou do Českej republiky.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Spišská Nová ves, pracovisko Gelnica zo dňa 25.07.2014 vyplýva, že otec má toho času v osobnej starostlivosti len maloletú H.. Všetky deti odišli k matke do Čiech. So súrodencami komunikuje prostredníctvom internetu a telefonicky. Družka otca uviedla, že otec súhlasí s tým, aby deti žili u matky, keď sa tak rozhodli a nebude im brániť. Problémy s deťmi nemali, počúvali ich. Problémy však boli z finančného hľadiska. Otec sa vyjadril, že s matkou nie je veľmi v kontakte. Ak sa budú mať deti u matky dobre a matka sa o ne riadne postará, nebude robiť problémy a súhlasí s tým, aby deti žili u matky. Deti sú už veľké a vedia sa k tomu samé vyjadriť. Deti má rád a záleží mu na nich. Otec je nezamestnaný a stara sa o chorú mamu a poberá príspevok na opatrovanie.

Dňa 04.08.2014 sa dostavil na tunajší súd otec maloletých detí a uviedol, že si je vedomý, že deti potrebujú matku. Ak bude deťom u matky lepšie súhlasí s tým, aby boli jej zverené. Momentálne nemá o deťoch správy. Matka sa neozýva. Dcéra T. sa vrátila od matky späť domov. Je tehotná a teraz býva u svojho priateľa. Otec súhlasí, aby si matka vzala T. späť k sebe, lebo nemá dôveru k dcérinmu priateľovi.

Kolízný opatrovník doporučil návrhu matky vyhovieť.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu matky je potrebné vyhovieť. Pokiaľ išlo o zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti matky, súd mal preukázané z vykonaných dôkazov, že rodičia mal. detí toho času nežijú spolu a ani nevedú spoločnú domácnosť. Z týchto dôkazov tiež vyplynulo, že mal. deti v súčasnej dobe žijú s matkou v Českej republike, tá sa o nich riadne stará, vo výkone tejto jej starostlivosti neboli zistené doteraz žiadne nedostatky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd zveril mal. deti do jej osobnej starostlivosti.

Pokiaľ ide o výživné na maloleté deti, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom, ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárodkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy potreby mal. detí odôvodnené ich vekom, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu - otca a prihliadajúc na skutočnosť, že otec má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť (k maloletej H., ktorá zostala v otcovej osobnej starostlivosti), ustálil súd výšku súčasného výživného zo strany otca na každé mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne, čo predstavuje minimálne zákonné výživné na maloleté, nezaopatrené dieťa v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine. V tomto prípade uvedená suma 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa predstavuje sumu 27,13 €.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade išlo o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 250a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z. v platnom znení o súdnych exekútoroch a Exekučnom poriadku.